

som var Lejetropper deres Liv igennem, for hvem Soldatertjenesten altsaa var Haandværk. Derfor er det ganske uberettiget, naar det ærede Medlem Hr. Hegelund-Lange udlægger den citerede Definition som en Definition paa den Ordning, hvorpaa det radikale Venstres Forslag hviler.

Første Næstformand (K. M. Klausen): Det ærede Medlem Hr. Niels Petersen har Ordet for en kort Bemærkning.

Niels Petersen: Den ærede foregaaende Taler sagde noget af det, jeg havde tænkt mig at ville sige. Jeg kan derfor fatte mig i Korthed, idet jeg slutter mig til hans Udtalelser. Det ærede Medlem, der indledede denne Diskussion, og som talte saa stærkt om almindelig Værnepligt, maa være paa det rene med, at almindelig Værnepligt i den Forstand, hvori man tidligere forstod det, ikke længere eksisterer her i Danmark. Ved den bestaaende Ordning — og i endnu højere Grad ved den yderligere Begrænsning af den almindelige Værnepligt, som det ærede Medlems Parti vil arbejde for —, hvorefter man kun paa lægger en Del af de tjenestedygtige en Pligt, men fritager de andre, er i Virkeligheden den almindelige Værnepligt ophørt, den tvungne er blevet tilbage. Det er den tvungne Værnepligt, vi tænker paa at afskaffe; for den almindelige Værnepligt eksisterer ikke længere.

Første Næstformand (K. M. Klausen): Det ærede Medlem Hr. Hegelund-Lange har Ordet for en kort Bemærkning.

Hegelund-Lange: Det kan altid i det uendelige diskuteres, hvorledes man vil definere Begrebet „lejet Hær“. De Radikale ved, at man i Venstre mener, at den Hær, som de Radikale foreslaar, dækker dette Begreb. De ved, at det samme mener man i det konservative Folkeparti; og de ved, at det samme mener man i det dem meget nærstaaende socialdemokratiske Parti, som dog her skulde være en nogenlunde uvildig Dommer. Jeg har blot villet paavise, at ogsaa Historiens Dom i saa Henseende falder sammen med den Dom, som er fældet af de tre andre store Partier herhjemme. Jeg

tror, at naar der overfor de Radikales egen Dom og egen Paastand — de er jo selv i saa høj Grad Part i Sagen — staar Udtalelser ikke blot fra Venstre og de Konservative, men ogsaa stærke Udtalelser fra Socialdemokraterne, og naar man tillige kan paavise, at paa samme Maade, som man nu ser Sagen fra de tre Partiers Side, har man ogsaa set paa dette Spørgsmaal i tidligere Tider, da vil det blive vanskeligt for de Herrer Radikale i den offentlige Mening at komme bort fra Betegnelsen „lejet Hær“. Det ærede Medlem Hr. Mads Larsen forsøgte det. Han vil ikke benægte, at det paa en Maade var en lejet Hær, for Soldaterne lønnes jo; men han vil mene, at i en anden Henseende var det det ikke. Det kan man strides om til evig Tid.

Jeg kunde yderligere have tilføjet, at ogsaa Orla Lehmann saa paa Faren ved en lejet Hær af den Art, en frivillig Hær med Løn, paa samme Maade som vi. Han skriver nemlig udtrykkeligt et andet Sted, at en saadan Hær kunde blive farlig for den borgerlige Frihed, men aldrig en Armé, som indenfor Grænserne af Landets Evne kunde være et Bolværk for dets Selvstændighed. Jeg tror, det vil blive vanskeligt for de Herrer Radikale at faa deres Militærstandpunkt bragt i Overensstemmelse med de historiske Vidnesbyrd, som lyder fra Ständerforsamlingen i Roskilde gennem Orla Lehmanns Mund.

Første Næstformand (K. M. Klausen): Det ærede Medlem Hr. Niels Petersen har Ordet for en kort Bemærkning.

Niels Petersen: De sidste Udtalelser fra det ærede Medlem Hr. Hegelund-Lange bekræftede saa tydeligt, som det overhovedet var muligt, at det, som Orla Lehmann har tænkt paa ved sine Udtalelser, var en lejet Hær i gammeldags Forstand, Prætorianere, Folk, for hvem Hærtjenesten var en Livsgerning. Det, der tænkes paa fra det radikale Venstres Side, er noget helt andet: Soldater, for hvem Militærtjenesten aldeles ikke er en Livsgerning, men som indkaldes for kort Tid, fordeles omkring i Landet og væsentlig udfører Polititjeneste. Men det skal jeg i øvrigt ikke dvæle nærmere ved, efter at det ærede Medlem saa klart har vist med sine egne Ord, at det, Orla Lehmann